

Sygn. akt IV KK 191/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Kazimierz Klugiewicz

SSN Paweł Wiliński

Protokolant Danuta Bratkrajc

w sprawie **M. H.**

do którego umorzono postępowanie o czyn z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

na posiedzeniu w dniu 28 września 2022 r.,

kasacji Prokuratora Rejonowego w Ełku

od wyroku Sądu Okręgowego w Suwałkach

z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt II.Ka 430/21,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Ełku

z dnia 1 października 2021 r., sygn. akt II K 377/21 i umarzającego postępowanie na podstawie art. 537 § 2 k.p.k.

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Okręgowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Elku wyrokiem z dnia 1 października 2021 r., sygn. akt II K 377/21, uznał M. H. za winnego tego, że w dniach 28-29 stycznia 2021 r., w miejscowości Z., gmina K., działając w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, zniszczył 10 tablic informacyjnych, dokonał usunięcia 19 sztuk palików geodezyjnych oraz rozkręcił 35 paneli ogrodzenia pasa montażowego gazociągu Polska – Litwa, czyniąc ogrodzenie niezdatnym do użytku, czym spowodował straty w łącznej wysokości 8067,75 zł na szkodę H. Sp. z o.o. (tak w oryginale, prawidłowa nazwa spółki N. Sp. z o.o.), tj. czynu z art. 288 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to wymierzył mu karę 5 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cel społeczny w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym. Na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz pokrzywdzonego „H. Sp. z o. o.” kwotę 8.067,75 zł tytułem naprawienia szkody. Zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty i wydatków, obciążając nimi Skarb Państwa.

Wyrok ten zaskarżył w całości obrońca oskarżonego. W pkt II. 1. apelacji zarzucił „obrazę przepisów postępowania, tj. art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k., polegającą na wydaniu wyroku skazującego wobec oskarżonego M. H. pomimo istnienia ujemnej przesłanki procesowej w postaci braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej do działania na rzecz i w imieniu N. Sp. z o.o., D. ul. [...], D., gdzie w realiach niniejszej sprawy wniosek taki nie został złożony ani przez pracownika R. C., który takiego wniosku w swoich zeznaniach nie sformułował i nie posiadał żadnego upoważnienia od pokrzywdzonego w tym zakresie, ani też przez inną upoważnioną osobę reprezentującą w/w spółkę, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, wymienioną w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k.”. Ponadto z „daleko posuniętej ostrożności procesowej” zarzucił wyrokowi obrazę prawa materialnego (art. 288 § 1 k.k.) oraz błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, które miały wpływ na jego treść. Konkludując, wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania, ewentualnie o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Okręgowy w Suwałkach wyrokiem z dnia 24 lutego 2022 r., sygn. akt II Ka 430/21, na podstawie art. 439 § 1 pkt 9 w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. zaskarżony

wyrok uchylił i umorzył postępowanie w sprawie, a kosztami procesu obciążył Skarb Państwa. W uzasadnieniu wskazał, że „w przedmiotowej sprawie, mimo, że wniosek o ściganie został złożony, to złożyła go osoba nieuprawniona (nieumocowana do dokonania takich czynności przez N. Sp. z o.o. z siedzibą w D.). Jak bowiem wynika z pełnomocnictw załączonych do akt sprawy datowanych odpowiednio na 14 kwietnia 2020 r. i 02 czerwca 2020 r., R. C. (powinno być: C. – uw. SN) udzielono pełnomocnictwa do: potwierdzania dokumentów za zgodność z oryginałem związanych z realizacją projektu oraz do: występowania i reprezentowania N. Sp. z o.o., N.1 S.A. i N. Sp. z o.o. przed O. S.A., jak i organami administracji rządowej i samorządowej oraz osobami trzecimi we wszystkich sprawach związanych z realizacją projektu. Dopiero złożone do akt sprawy pełnomocnictwo datowane na 01 lutego 2022 r. zostało udzielone w/w do występowania w imieniu w/w spółek do dokonywania czynności przed Sądami powszechnymi w zakresie składania wniosków, wyjaśnień, jak i wymiany korespondencji w zakresie realizowanego projektu. Należy zauważyć, iż możliwe jest odebranie od uprawnionej osoby wniosku o ściganie także na etapie postępowania sądowego, również w toku postępowania odwoławczego. W przedmiotowej sprawie jednak taka sytuacja nie miała miejsca”.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w całości na niekorzyść M. H., wniósł Prokurator Rejonowy w Ełku. Zarzucił „rażące naruszenie prawa procesowego, które miało istotny wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 10 k.p.k. w zw. z art. 12 § 1 k.p.k. poprzez niezasadne uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Ełku z dnia 01 października 2021 roku, sygn. II K 377/21 i umorzenie postępowania z powodu braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej, pomimo że w sprawie nie wystąpiła bezwzględna przesłanka odwoławcza, bowiem w aktach sprawy znajduje się wniosek o ściganie i ukaranie sprawcy uszkodzenia mienia pochodzący od osoby uprawnionej do reprezentowania spółki, tj. Prezesa Zarządu N. sp. z o.o. z siedzibą w D. – C. C. (k. 79-80)” – i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Suwałkach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniesiona przez oskarżyciela publicznego kasacja jest oczywiście zasadna, co pozwoliło na uwzględnienie jej w całości na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Sąd Okręgowy rzeczywiście naruszył wskazane w skardze przepisy, błędnie je stosując w wyniku nieprawidłowego ustalenia, że Sąd I instancji skazał oskarżonego za przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego mimo braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej. W ślad za autorem apelacji skupił uwagę na osobie R. C., dochodząc do przekonania, że nie mógł on złożyć skutecznego wniosku o ściganie sprawcy przestępstwa z art. 288 § 1 k.k. popełnionego na szkodę N. Sp. z o.o., natomiast zupełnie pominął, że w piśmie z dnia 02 lutego 2021 r., skierowanym do funkcjonariuszki Komendy Powiatowej Policji w Ełku, Prezes Zarządu N. Sp. z o.o. C. C. po przedstawieniu zaistniałych szkód, zawarł sformułowanie cyt. „żądam ścigania i ukarania sprawcy naruszeń oraz uszkodzeń wyżej wymienionego mienia ruchomego, a nadto zadośćuczynienia poniesionych strat przez Spółkę” (k. 79-80 akt sprawy). Ma to zasadnicze znaczenie, jako że w kasacji podkreślono, iż „wymieniony jest jedynym członkiem zarządu spółki (prezesem Zarządu), uprawnionym do składania oświadczeń i ich podpisywania w imieniu spółki (jednoosobowo)”, wobec czego „w niniejszej sprawie nie wystąpiły żadne przeszkody uniemożliwiające prowadzenie postępowania”.

W kasacji słusznie zwrócono też uwagę na wykazany przez Sąd odwoławczy brak konsekwencji w procedowaniu. Jak wyżej przytoczono, Sąd ten stwierdził, że jest możliwe odebranie od uprawnionej osoby wniosku o ściganie również w toku postępowania odwoławczego. Pismem z dnia 25 stycznia 2022 r. zwrócił się do N. sp. z o.o. o udzielenie informacji, czy R. C. na dzień złożenia wniosku o ściganie był uprawniony do takich czynności procesowych w imieniu pokrzywdzonego (k. 221). W tym zakresie uzyskał odpowiedź twierdzącą, nadto pytany podmiot dodatkowo załączył pełnomocnictwo dla R. C. datowane 1 lutego 2022 r., w treści którego zaznaczono, że wymienionemu udziela się pełnomocnictwa do „dokonywania czynności przed sądami powszechnymi w zakresie składania wniosków, wyjaśnień jak i wymiany korespondencji w zakresie realizowanego Projektu” (k. 221-223). W takim razie nie jest zrozumiałe, dlaczego mimo to Sąd *ad quem* uznał, że ujemna przesłanka procesowa nadal istnieje, a jeżeli tak, dlaczego

w oparciu o wspomniane pełnomocnictwo z 1 lutego 2022 r. nie dążył do jej usunięcia. W tym względzie w kasacji trafnie powołano postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2016 r., III KK 452/15, w którym stwierdzono, że sąd jest nie tylko uprawniony, ale wręcz zobligowany do ustalenia woli uprawnionego do złożenia wniosku w sytuacji, w której wniosek o ściganie nie został skutecznie złożony (zob. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2019 r., IV KK 289/19).

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy zgodnie z wnioskiem kasacji uchylił zaskarżony nią wyrok i przekazał sprawę Sądowi Okręgowemu w Suwałkach do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym. W toku tego postępowania Sąd II instancji będzie miał w polu widzenia poczynione wyżej spostrzeżenia, w szczególności badając zarzut z pkt II. 1. apelacji, nie pominie dokumentu z k. 79-80 akt sprawy.

[as]